Gemeente Rotterdam

Stadsontwikkeling
Handhaving, Buitenruimte, Mobiliteit
Mr. Drs. V.P.G. Karremans

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: M. Oosterholt
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk: M2401-147 - 24bo002728
Bijlage(n): 4

Onderwerp: wijziging GR Rottemeren

Datum: 23 januari 2024

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) op verschillende onderdelen gewijzigd. Een aantal van deze wijzigingen is al op 1 juli 2022 direct in werking getreden, een ander deel moet binnen twee jaar na inwerkingtreding van de Wgr (en dus uiterlijk voor 1 juli 2024) geïmplementeerd worden in alle gemeenschappelijke regelingen. Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers is direct per 1 juli 2022 ingegaan, zoals de mogelijkheid tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie. Voor dit deel is geen wijziging van de regeling nodig.

De voorgestelde wijzigingen vloeien voort uit de verplichte doorvoering van de gewijzigde Wgr voor 1 juli 2024 en de wens van gemeente Rotterdam om de verhouding deelnemersbijdragen te herzien en hiervoor een objectief criterium te kiezen.

Zoals opgenomen in artikel 34 van de gemeenschappelijke regeling (2018), kan de regeling worden gewijzigd na daartoe strekkende unanieme besluiten van de deelnemers, na daartoe verkregen toestemming van hun gemeenteraden.

Het wijzigen van deze gemeenschappelijke regeling vereist de volgende besluiten:
- Allereerst worden de gemeenteraden van de deelnemers verzocht binnen 8 weken een zienswijze bekend te maken.
- Na ontvangst en verwerking van eventuele zienswijzen nemen de colleges een voorlopig besluit tot vaststelling, waarna de raden van de deelnemers worden verzocht toestemming te verlenen de GR vast te stellen.
- Na toestemming nemen de colleges een definitief besluit tot vaststelling.
- Na vaststelling door de colleges van de deelnemers, dient de herziene regeling gelet op artikel 26 lid 4 Wgr onder verantwoording van de gemeente Rotterdam gepubliceerd te worden in het gemeenteblad, waarna deze inwerking kan treden met ingang van de in de gewijzigde regeling aangewezen dag, dat wil zeggen de dag na de datum van de bekendmaking.

Middels deze brief informeren wij u over de doorgevoerde wijzigingen, waarna u kunt besluiten of u een zienswijze wil indienen.

Onderdeel van de voorgestelde wijzigingen is een voorstel voor wijziging van de verhouding deelnemersbijdragen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie "Herhaling van zetten of stap vooruit"(23bb4442), waarin de gemeenteraad het college verzoekt om tot een nieuwe, objectieve verhouding van de deelnemersbijdragen aan recreatieschap Rottemeren te komen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:
Gemeente Rotterdam is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling voor recreatieschap Rottemeren. Daarnaast heeft uw gemeenteraad op 22 juni 2023 de motie Herhaling van zetten of stap vooruit (23bb4442) aangenomen van D66 (dhr. T. de Haan), CU (dhr. T. Vonk) en VVD (mw. M. Abrahamse).

Toelichting:
Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) op verschillende onderdelen gewijzigd. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Hiertoe wordt met deze wetswijziging een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten van gemeenschappelijke regelingen. Een aantal van deze wijzigingen is al op 1 juli 2022 direct in werking getreden, een ander deel moet binnen twee jaar na inwerkingtreding van de Wgr (en dus uiterlijk voor 1 juli 2024) geïmplementeerd worden in alle gemeenschappelijke regelingen.

De gemeenschappelijke regeling van recreatieschap Rottemeren heeft als doel om voor de deelnemers binnen het gebied in onderlinge samenhang de belangen te behartigen van openluchtrecreatie, natuurbescherming en het bewaren en bevorderen van natuur en landschapsschoon. Het is een zogeheten collegeregeling waaraan uitsluitend colleges van burgemeester en wethouders deelnemen (en evt. gedeputeerde staten of dagelijkse besturen van waterschappen). Dat houdt in dat de uitvoerende taken belegd zijn bij de gemeenschappelijke regeling en dat de gemeenteraden het beleid en de kaders vaststellen.

<u>Verhouding deelnemersbijdragen</u>
Gemeente Rotterdam heeft sinds 2021 in haar zienswijze op de programmabegroting van recreatieschap Rottemeren aangegeven dat de verhouding van de deelnemersbijdragen tegen het licht gehouden moet worden en dat er een meer evenredige verdeling moet komen. Bij de behandeling van de programmabegroting 2024 heeft de gemeenteraad ook de motie Herhaling van zetten of stap vooruit (23bb4442) aangenomen. De motie verzoekt het college te komen tot een logische en goed/duidelijk onderbouwde verhouding van de deelnemersbijdragen te komen die substantieel minder is dan de huidige 91%.

Het voorstel is om de verhouding deelnemersbijdragen op basis van inwoneraantallen volgens CBS te verdelen vanaf 2025. Op basis van de CBS-cijfers uit 2023 gaat Rotterdam dan 86% van de deelnemersbijdragen betalen. Daarnaast is afgesproken dat een nader te bepalen substantieel bedrag geïnvesteerd wordt in het Rotterdamse deel van de Rotte. De hoogte van dit bedrag is nog niet bepaald, omdat dit mede afhankelijk is van een mogelijke bijdrage vanuit de provincie, die vanaf 2025 opengesteld wordt.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
Het voorstel is om de verhouding deelnemersbijdragen te baseren op de meest recente inwoneraantallen volgens CBS vanaf 2025. Op basis van de CBS-cijfers uit 2023 gaat Rotterdam dan 86% van de deelnemersbijdragen betalen in plaats van de huidige 91%. De bijdragen van gemeente Lansingerland gaat van 5% naar 8% en van gemeente Zuidplas van 4% naar 6%.

Daarnaast is afgesproken dat een nader te bepalen substantieel bedrag geïnvesteerd wordt in het Rotterdamse deel van de Rotte. De hoogte van dit bedrag is nog niet bepaald, omdat dit mede afhankelijk is van een mogelijke bijdrage vanuit de provincie. Vanaf 2025 kan Rottemeren aanspraak maken op de provinciale subsidieregeling beheer recreatiegebieden. Met deze regeling zet de provincie in op een uniforme regeling voor drukbezochte bovenlokale recreatiegebieden (groter dan 100 hectare) waarvoor de kosten redelijkerwijs niet door de eigenaar alleen gedragen kunnen worden. Als Rottemeren een bijdrage uit deze subsidieregeling kan krijgen, ontstaat er meer ruimte om de bijdrage aan het Rotterdamse deel van de Rotte vorm te geven. Naar verwachting wordt hier medio 2024 meer over bekend en zullen de gesprekken over dit onderwerp voortgezet worden.

Gemeente Rotterdam heeft sinds 2021 in haar zienswijze op de programmabegroting van recreatieschap Rottemeren aangegeven dat de verhouding van de deelnemersbijdragen tegen het licht gehouden moet worden en dat er een meer evenredige verdeling moet komen. Bij de behandeling van de programmabegroting 2024 heeft de gemeenteraad ook de motie Herhaling van zetten of stap vooruit (23bb4442) aangenomen. De motie verzoekt het college te komen tot een logische en goed/duidelijk onderbouwde verhouding van de deelnemersbijdragen te komen die substantieel minder is dan de huidige 91%.

Dit voorstel voor verdeling van de deelnemersbijdragen op basis van inwoneraantallen volgens de laatste cijfers van CBS is een logische en duidelijke verdeling van de deelnemersbijdrage waarbij de structurele bijdrage van Rotterdam naar beneden gaat. Elke 4 jaar wordt de verhouding herijkt op basis van de meest recente inwoneraantallen volgens CBS. Wij beschouwen de motie hiermee dan ook als afgedaan.

Als gevolg van de wijzigingen in de Wgr is op meerdere plekken de concept GR aangepast. De belangrijkste doorgevoerde wijzigingen in de concept GR zijn:

1. Actieve informatieplicht:
   Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een actieve informatieplicht over wat er binnen de regeling speelt. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze informatie wordt aangeleverd.

Deze verplichting is doorgevoerd in artikel 21 van de concept GR. Hierin staat dat het bestuur via twee manieren informatie kan delen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Dat is schriftelijk of via een raadsinformatiebijeenkomst.

2. Zienswijze voor besluiten:
   In de gewijzigde Wgr is de verplichting opgenomen dat in de gemeenschappelijke regeling aangegeven is welke besluiten van het bestuur van een gemeenschappelijke regeling vatbaar zijn voor een zienswijze aan de gemeenteraden. Zo wordt het voor gemeenteraden mogelijk hun opvatting te geven over een voorgenomen besluit. Er kan ook worden afgesproken dat geen besluiten vatbaar zijn voor een zienswijze van de gemeenteraden, maar dat is dan een keuze waar de gemeenteraden bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee in dienen te stemmen (art. 1 Wgr).

   Deze verplichting is doorgevoerd in artikel 26 van de concept GR. Hierin staat dat onverminderd het bepaalde in de Wgr en de GR, geen aanvullende besluiten van het bestuur vatbaar zijn voor zienswijze van de raden van de deelnemende gemeenten, naast die op de begroting, Najaarsrapportage en beleidsvisies.

3. Afspraken over participatie:
   In elke regeling moet worden opgenomen op welke wijze burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd.

   Deze verplichting is doorgevoerd in artikel 6 en 7 van de concept GR. Hierin staat dat het dagelijks bestuur bij ontwikkelingen beslist of de mogelijkheid tot burgerparticipatie wordt aangeboden.

4. Afspraken over evaluatie:
   Het is verplicht om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De meerwaarde van een evaluatie is dat periodiek wordt stilgestaan bij het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Waar de evaluatie specifiek op gericht moet zijn, hoe vaak die moet plaatsvinden en op welke wijze wordt niet voorgeschreven. Er kan dus ook worden gekozen om de regeling niet te evalueren, maar dit is dan een bewuste keuze waar de gemeenteraad bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee dient in te stemmen.

   Deze verplichting is doorgevoerd in artikel 3 van de concept GR. Hierin is uitgewerkt dat de belangen (zoals omschreven in artikel 2 van de regeling) worden geëvalueerd.

5. Afspraken over uittreding:
   Met het oog op mogelijke uittreding uit een gemeenschappelijke regeling kan niet langer worden volstaan met de afspraak dat het (algemeen) bestuur de uittredingsvoorwaarden vaststelt. Voortaan moeten in ieder geval afspraken worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.

6. Deze verplichting is doorgevoerd in artikel 41 t/m 48 van de concept GR. Hierin staat, kortgezegd, dat de gemeente die wenst uit te treden, eerst een voornemen tot uittreding kenbaar maakt, waarna een concept-uittredingsplan wordt opgesteld. In het concept uittredingsplan wordt de voorlopige uittreedsom opgenomen. Na ontvangst van dit concept-uittredingsplan kan de deelnemende gemeente die wenst uit te treden, een definitief besluit tot uittreden aan het algemeen bestuur doen toekomen, waarna een definitief uittredingsplan met een definitieve uittreedsom wordt vastgesteld. In deze artikelen staat ook omschreven, hoe de (voorlopige) uittreedsom berekend dient te worden.

7. Afspraken over de verhouding deelnemersbijdragen.
   Vanaf 2025 wordt de verhouding van de deelnemersbijdragen aangepast op basis van inwoneraantallen volgens CBS. Elke 4 jaar wordt de verhouding herijkt op basis van de meest recente CBS-cijfers. Op basis van de CBS-cijfers uit 2023 gaat Rotterdam dan 86% van de deelnemersbijdragen betalen. De bijdragen van gemeente Lansingerland wordt 8% en van gemeente Zuidplas 6%.

   Deze wijziging is doorgevoerd in artikel 34 van de concept GR. Wij stellen voor om hiermee de motie (23bb4442) als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

J.H. Meijer, l.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n)

1. Voordracht Wgr Algemeen Bestuur Rottermeren
   1.1. Concepttekst nieuwe GR Rottemeren incl. nieuwe kaart
   1.2. Overzicht wijziging Wgr Rottemeren
   1.3. Notitie wijziging verhouding deelnemersbijdragen recreatieschap